

Tekninen toimiala

Palvelusuunnitelman kuvaus

Teknisen toimialan toiminta-ajatuksena on kestävän kehityksen periaatteet huomioiden vastata yhdyskuntarakenteen ja muun kaupunkiympäristön kehittämisestä sekä alueiden käytön suunnittelusta edellytysten luomiseksi kaupungin elinkeinoelämän elinvoimaisuuden ja yrittäjyyden vahvistamiselle sekä asukkaiden turvalliselle ja viihtyisälle asumiselle sekä liikkumiselle. Toimialan käytössä olevin resurssein ja keinoin toteutetaan tavoitetta vihreästä siirtymästä kaupungissa.

Toimiala huolehtii kaavoituksesta, maanhankinnasta ja -luovutuksesta, kiinteistönmuodostuksesta, kunnallisteknisistä palveluista, aravalain mukaan kaupungille kuuluvista tehtävistä, tiepalveluista, rakennusvalvonnasta, ympäristönsuojelusta, vesihuoltolaitoksista, toimitilapalvelusta, ruoka- ja siivouspalveluista sekä ympäristöterveydenhuollosta vastuukuntamallilla. Logistiikkayksikkö suunnittelee ja kilpailuttaa taloudellisesti eri lainsäädännön alaista kunnan vastuulla olevaa henkilöliikennettä. Hankintayksikkö opastaa ja kilpailuttaa hankintalain mukaista tavara- ja palveluhankintaa yhteistoiminta-alueellaan.

Strategiset ja toiminnalliset tavoitteet

Hallintopalvelut noudattaa osaltaan kaupunginvaltuuston hyväksymiä strategisia tavoitteita valtuuston hyväksymän käyttötalouden ja investointiohjelman puitteissa.

Kehittäminen

Selvitetään yhteisen lupayksikön perustamista, joka mahdollistaisi resurssien yhteiskäyttöä sekä sujuvampaa asiakaspalvelua. Selvityksen kohteena tulee olla koko toimiala, mutta erityisesti rakennusvalvonta- ympäristösuojelu- ja paikkatietopalvelut huomioiden uuden ohjelmistoalustan mukanaan tuomat mahdollisuudet.

Toteuma 30.6.2024: Ohjelmistovaihdoksen käyttöönottoprojekti on edennyt suunnitellulla tavalla rakennusvalvonnan ja maakäyttöpalveluiden osalta, mutta yhteisen lupayksikön perustaminen ei ole vielä tässä vaiheessa teknisesti mahdollista tai taloudellisesti kannattavaa. Teknisellä toimialalla on yleisesti käytössä jo toimiva lupapiste.fi-palvelu. Kaupungin hallintosääntöuudistus ja organisaatiouudistus on valmisteilla, jossa lupayksikön perustamiseen voidaan haluttaessa ottaa kantaa.

Selvitetään lisälmen kaupungin mallin mukainen kaupungin viranhaltijoiden yhteiskäyttöauto virkamatkojen suorittamiseen.

Toteuma 30.6.2024: Asiaa on selvitetty. Kaupungin kehittämis- ja sopeuttamisohjelma vaikuttaa siihen, että uusia talouteen vaikuttavia lisäpalveluita ei olla esittämässä vuosien 2025 – 2028 talousarvioon.

Henkilöstö

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027	Eläköityvät 2024-2027
Vakinaiset (htv)	297,75	273,9	249,9	254,9	254,9	258,1	39,5
Määräaikaiset (htv)	3	11,5	14,9	8,9	8,9	0	0
Yhteensä (htv)	300,75	285,4	264,8	263,8	263,8	258,1	39,5

Toiminnassa ja toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset:

Työllisyyspalvelut siirtyvät 1.1.2024 kaupungin elinkeinotoimeen.

Eläköitymiset ja pidemmät virka/työvapaat ja niiden aiheuttamat järjestelyt:

Toimialan eläköitymisennuste suunnitelmakautena on suuri, noin 40 htv ennakoidaan eläköityvän.

Vakinaistamis-, rekrytointi- ja sisäisten siirtojen tarpeet/mahdollisuudet:

Varaudutaan merkittävään rekrytointitarpeeseen sekä sen mahdollistamiin muutoksiin toimintaympäristössä suunnitelmakauden aikana.

Teknisen hallintopalvelut

Toimiala	TEKNINEN TOIMIALA
Toimielin	Tekninen lautakunta
Tulosalue	400 Hallintopalvelut
Vastuuhenkilö	Vt. tekninen johtaja Päivi Behm

Palvelusuunnitelman kuvaus

Hallintopalveluiden tulosalue tuottaa jäte- ja teknisen lautakunnan tarvitsemat hallintopalvelut sekä toimialan hallintopalvelut. Logistiikkayksikkö suunnittelee ja tilaa taloudellisesti eri lainsäädännön alaista kunnan vastuulla olevaa henkilöliikennettä. Logistiikkayksikkö toimii joukkoliikenteen osalta toimivaltaisena viranomaisena, joka tekee joukkoliikennettä koskevat palvelutasomääritykset ja kilpailuttaa liikennöitsijät sekä tilaa liikenteen. Lipunmyynti/aikatauluinformaation tuottaa Matkahuolto.

Hankintayksikkö opastaa ja kilpailuttaa hankintalain mukaista tavara- ja palveluhankintaa yhteistoiminta-alueellaan. Hankintatoimen tehtävänä on mm. tuottaa Savonlinnan kaupungin toimialoille julkisia tavara- ja palveluhankintoja toimialojen tarpeiden mukaisesti, toimia julkisista hankinnoista annetun lain tarkoittamana yhteishankintayksikkönä yhteistoimintasopimuksen allekirjoittaneille jäsenorganisaatioille, kehittää kaupungin sopimushallintaa sekä toimia neuvoa-antavana ja konsultoivana yksikkönä asiakkailleen.

Ympäristöterveydenhuollon palvelut siirtyivät Itä-Savon sairaanhoitopiiriltä omaksi tulosalueekseen toimialalle vuoden 2023 alusta lukien.

Strategiset ja toiminnalliset tavoitteet

Hallintopalvelut noudattaa osaltaan kaupunginvaltuuston hyväksymiä strategisia tavoitteita valtuuston hyväksymän käyttötalouden ja investointiohjelman puitteissa.

Palvelujen kehittämissuunnitelma

Toimialan palveluja kehitetään valtakunnalliset ilmastotavoitteet huomioiden. Asiakaslähtöinen palvelutuotanto järjestetään mahdollisuuksien mukaan enenevässä määrin sähköisten järjestelmien avulla.

Selvitetään lisälmen kaupungin mallin mukainen kaupungin viranhaltijoiden yhteiskäyttöauto virkamatkojen suorittamiseen.

Kriittinen menestystekijä	Tavoite 2024	Mittarit	Toteuma
---------------------------	--------------	----------	---------

1. Asukaslähtöinen, palveleva ja hyvinvoiva kaupunki

1.6 Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö sekä hyvä johtaminen	Strategian toteuttaminen kvartaalitasolla Säännölliset sisäiset palaverit Työhyvinvoinnista sekä osaamisesta huolehtiminen. Tiimitoiminnan vahvistaminen.	Mittari: kehityskeskustelujen toteutuma-%	Henkilöstövaihdosten vuoksi teknisen toimialan hallintopalveluilla ei ole vielä aloitettu kehityskeskusteluita ja nämä siirtyvät syksyyn, toisaalta muutokset henkilöstössä voivat edellyttää samalla toimenkuvien tai työn vaativuuden tarkistamista. Toimialoitain ja tulosityksiköittäin pidetään säännölliset palaverit tiedonkulun varmistamiseksi. Koulutuksia ja
--	--	---	---

			webinaareja suositellaan vahvasti, koska teknisellä toimialalla lainsäädännön muutokset ja ohjelmistovaihdokset edellyttävät ammattitaidon jatkuvaa ylläpitoa. Työhyvinvointitoimintaa ei ole seurattu, tyhytapahtumien järjestäminen riippuu tulosalueista.
--	--	--	--

2. Yritysystävällinen toimintaympäristö

2.1 Parannetaan yritysten toimintaedellytyksiä ja otetaan käyttöön yhden luukun palveluperiaate	Avoimuuden ja tiedottamisen lisääminen julkisissa hankinnoissa. Markkinavuoropuhelu on toteutettu vähintään 70 %:ssa kansallisen ja EU - kynnysarvon ylittävissä tavara- ja palvelu hankinnoissa, jotka on kilpailutettu hankintapalvelujen toimesta.	Markkinavuoropuheluiden toteuma-%	Markkinavuoropuheluiden toteuma-% on 46,15%. Hankintakalenteria on päivitetty säännöllisesti.
---	---	-----------------------------------	---

4. Helposti saavutettava Savonlinna

4.8 Digitalisaatiolla ja automatisoinnilla säästöjä ja parempaa palvelua	Kaupungin voimassa olevien lipputuotteiden ostaminen on mahdollista kaupungin omassa liikenteessä digitalisoinnista huolimatta. Matkahuollon fyysisten matkakorttien myynnin päätyttyä 1.7.2023 ei kaikilla asiakasryhmillä ole mahdollisuutta tai kykyä ostaa mobiililippua älypuhelimella, joten yhteistyössä Matkahuollon kanssa on selvitettävä onko ongelmaan olemassa teknistä ratkaisua.	Matkustajamäärän kehitys	Matkahuollon kanssa on pidetty säännölliset palaverit. Lipputuotteiden kehittämistoimenpiteet ovat vielä kesken.
	Perusopetuksen oppilaiden matkakorttien siirtäminen mobiililipuiksi.	Mobiililippujen toteutumaprosentti	Matkahuollon ilmoituksen mukaan kaikkien fyysisten matkakorttien myynti päättyi. Perusopetuksen oppilaiden mobiililiput otetaan käyttöön 8.8.2024. Fyysisen matkakortin käyttö on edelleen mahdollista perusopetuksen

			oppilaille, jos oppilas haluaa.
--	--	--	---------------------------------

Kunnallistekniset palvelut

Toimiala	TEKNINEN TOIMIALA
Toimielin	Tekninen lautakunta
Tulosalue	410 Kunnallistekniset palvelut
Vastuuhenkilö	Infrapäällikkö Jani Ahokas

Palvelukokonaisuuden kuvaus

Kunnallisteknisten palvelujen tulosalue huolehtii kestävän kehityksen periaatteet, turvallisuus ja viihtyvyys huomioiden, katujen, kevyen liikenteen väylien, puistojen ja torien sekä satamainfran suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta.

Edistetään roskaamattomuutta viestimällä roskaamisen haitoista ympäristölle sekä asukkaiden ja matkailijoiden viihtyvyydelle.

Tavoitteena on pitää vähintään tyydyttävässä kunnossa 237 km:ä liikenneväyliä sekä 65 km:ä kevyen liikenteen väyliä. Tehtäviin kuuluvat lisäksi torien, yleisten alueiden, satamien ja laituripaikkojen sekä puistojen 73 ha:n hoito.

Katuja päällystetään teknisen lautakunnan hyväksymän työohjelman mukaisesti. Tavoitteena kasvattaa vuotuista päällystettävien katuneliömetrien määrää, jolloin kaupunkilaisten turvallisuus ja viihtyvyys voidaan taata. Päällystettävien neliömetrien lisääntyessä voidaan pitkässä juoksussa helpottaa kunnossapito- ja hoitovelvoitetaakkaa, joka aiheutuu sekä päällystämättömistä kaduista että heikkokuntoisten päällysteiden omaavista kaduista ja kevyen liikenteen väylistä.

Katu- ja kevyen liikenteen verkostolla olevien siltojen kuntotutkimuksia jatketaan. Kuntotutkimusten perusteella korjattavat sillat otetaan myös vuotuisiin korjausohjelmiin.

Katuvaloverkoston saneerausta jatketaan myös, jolloin katuvaloverkoston korjausvelkaa saataisiin kurottua tulevaisuudessa umpeen. Suunnitelmallisella katuvaloverkoston saneerausohjelmalla voidaan katuvalot päivittää tulevaisuudessa vaadittavien standardien mukaisiksi samalla parantaen kaupunkilaisten turvallisuutta ja viihtyvyyttä. Samalla myös energiatehokkuus paranee.

Katujen kunnossapidossa on tavoitteena säilyttää nykyinen hoitotaso ottaen huomioon käytettävissä olevat määrärahat. Tavoitteena on myös uudistaa kunnossapitokalustoa, jolloin palvelutaso voidaan ylläpitää nykyisellään.

Puistojen hoidossa jatketaan rajoitettua hoitoa muualla kuin Savonlinnan I, II ja III kaupunginosissa. Painopistealueet näilläkin alueilla määritellään erikseen. Painotus välillä Tallisaari - Joel Lehtosen puisto.

Satamainfran osalta huonokuntoisia venelaituripaikkoja poistetaan käytöstä ja keskitetään laiturialueille, jotka ovat vielä vähintään tyydyttävässä kunnossa. Tavoitteena tulevaisuudessa parantaa kuntalaisille vuokrattavien venelaituripaikkojen laatua ja kuntoa.

Kehittämistavoitteet

Kevyen liikenteen verkoston parantaminen

Palvelujen kehittämissuunnitelma

Tulosalueen toimintamallin ja toimintojen jatkuva kehittäminen edellyttää, että myös kunnossapitokalustoa uusitaan nykyaikaisemmaksi ja paremmin liikenneväylien ja puiston töihin soveltuviksi.

Keskeisenä osana palvelujen kehittämissuunnitelmaa jatkamme saneerausohjelmien laatimista sekä katuverkon kunnan että niihin olennaisena osana liittyvän valaistuksen osalta. Puistojen ja leikkipaikkojen kuntoa inventoidaan myös vuosittain. Saneeraustarpeessa olevien kohteiden järjestystä priorisoidaan vuosittain peilaten kuitenkin kohteiden määrää olemassa oleviin määrärahoihin.

Kriittinen menestystekijä	Tavoite 2024	Mittarit	Toteuma
1. Asukaslähtöinen, palveleva ja hyvinvoiva kaupunki			
1.3 Kaupunkikeskustan ja taajamien sekä maaseudun elinvoimaisuus	Katuverkoston kunnon pitäminen vähintään tyydyttävässä kunnossa.	Päällystysohjelmassa olevien kohteiden toteutumat	Päällystysohjelma on vahvistettu teknisessä lautakunnassa ja sen toteutus on aloitettu Q2:n loppupuolella touko-kesäkuussa.
	Kaupungin vuokraamien venelaituripaikkojen lukumäärän priorisointi käyttöasteen ja laitureiden kunnon perusteella siten, että laituripaikkoja keskitetään vähintään tyydyttävässä kunnossa oleville laituripaikoille ja huonokuntoisia laitureita tullaan jatkossa poistamaan.	Parannettavien laituripaikkojen lukumäärä sekä laiturialuekohtaisten käyttöaste prosenttien nousut nykyisestä tasosta	Sähköinen venepaikkavarausjärjestelmä on otettu käyttöön ja huonokuntoisten laitureiden purut ja inventoinnit laiturialueiden keskittämiseksi on aloitettu Q2:n aikana.
	Puistoalueilla sijaitsevien leikkikenttien lukumäärän vähentäminen siten, että leikkikenttien määrää vähentämällä saadaan jäljelle jäävien leikkikenttien kunnossapito- ja laatutasoa pidettyä nykyisellä tasolla vuotuisten määrärahojen puitteissa. Tavoitteena on laatia vuoden 2024 aikana myös puistojen ja leikkipuistojen kehittämissuunnitelma, jonka perusteella investoinneista tulevaisuudessa päätetään.	Kehitettävien leikkikenttien lukumäärä	YT-neuvotteluiden vuoksi (rekrytointikielto) ei ole voitu täysin panostaa leikkikenttien kehittämissuunnitelman laatimiseen, koska Puistoyksikön työnjohdon resurssit ovat aivan oleellinen asia leikkikenttien ja puistojen inventoinnissa/kehittämisessä. Jos kaupunginpuutarhurin virka pystytään säilyttämään, niin leikkikenttien kehittämissuunnitelman tekoa pystytään jatkamaan.
1.6 Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö sekä hyvä johtaminen	Strategian toteuttaminen kvartaalitasolla Säännölliset sisäiset palaverit Työhyvinvoinnista sekä osaamisesta huolehtiminen. Tiimitoiminnan vahvistaminen.	Mittari: kehityskeskustelujen toteutuma-%	Kehityskeskustelut pyritään pitämään viimeistään Q3:n aikana.

Maankäyttöpalvelut

Toimiala	TEKNINEN TOIMIALA
Toimielin	Tekninen lautakunta
Tulosalue	420 Maankäyttöpalvelut
Vastuuhenkilö	Kaavoituspäällikkö Päivi Behm

Palvelusuunnitelman kuvaus

Kaupungin strategiassa vuosille 2022 – 2025 on määritelty tavoitteeksi Savonlinna – parasta elämän laatua Saimaan sydämessä.

Maankäyttöpalvelujen tulosalueen päämääränä on aikaansaada sellainen yhdyskuntarakenne ja tonttitarjonta, jotka luovat edellytyksiä monipuoliselle elinkeinoelämälle, ympärivuotiselle matkailulle, viihtyisälle asumisympäristölle toimivine lähipalveluineen sekä luoda puitteita turvallisten ja sujuvien liikenneyhteyksien myöhemmälle suunnittelulle eri käyttäjäryhmille. Maankäytön suunnittelussa otetaan huomioon luontoarvojen säilyminen ja kestävän kehityksen periaatteet.

Työvälineinä ovat kaupunkisuunnittelu (kaavoituspalvelut), toimivat ja tarkoituksenmukaiset tonttien luovutusperiaatteet (tonttipalvelut) sekä tulosalueiden työskentelyä tukevat paikkatieto- ja mittauspalvelut. Metsätilat vastaa kaupungin metsäomaisuuden käytöstä ja hoidosta.

Maankäyttöpalvelut tekee yhteistyötä muiden toimialojen kanssa sekä toimii asiantuntijana eri kehittämishankkeissa ja asiakastyössä.

Palvelujen kehittämissuunnitelma

Palvelujen ja toiminnan kehittäminen on jatkuvaa, vuonna 2024 edistetään mm. seuraavia:

Kaavoituspalveluiden tavoitteiden (kaavoitusohjelma 2024) ja asiakaslähtöisten kaavojen toteutuksen edellytyksenä ovat riittävät henkilöresurssit sekä määrärahat erillisselvityksiin (ympäristö, melu, liikenne, kulttuuriperintö, kaavatalous). Vapaa-ajan asuntojen käyttötarkoituksen muutoksia poikkeamisluvilla ja kaavamuutoksia edistetään yhteistyössä rakennusvalvonnan kanssa. Savonlinnan kansallisen kaupunkipuiston hoito- ja käyttösuunnitelmaa valmistellaan, mikäli ympäristöministeriön uusi perustamispäätös saa lainvoiman.

Paikkatietopalvelut tekee työtä paikkatiedon ja rekistereiden laadun parantamiseksi sekä valmistelee mm. kaava-aineistojen saamista verkkoon asiakkaiden käytettäväksi, kartastojen ajantasaistusta ja kaavatietojen saamista verottajalle. Digitalisaatio (valtakunnalliset vaateet) edellyttävät osaavia henkilöresursseja sekä ohjelmistoinvestointeja/päivityksiä. Paikkatietopalveluita työllistää uusien ohjelmistojen käyttöönottoprojekti vuonna 2024, joka tulee käyttöön koko tekniselle toimialalle vuosien 2024 - 2025 aikana.

Mittaustekniikat ja laitteet kehittyvät, mikä sujuvoittaa työskentelyä ja parantaa mittausdatan laatua. Mittauspalvelut ylläpitää kiinteistörekisteriä, joka siirretään vuoden 2024 aikana Maanmittauslaitokselle.

Yksityistiekuntien toimintaedellytyksiä tuetaan jakamalla avustuksia asutusteiden, jääteiden ja lauttaliikenteen ylläpitoon sekä opastamalla tiekuntia tieasioiden hoidossa. Yksityistiepalveluiden käsittelyn selkeyttämiseksi pidetään avustusten jakoperusteet ajantasaisena. Avustusten jakaminen tapahtuu vuoden 2023 aikana käyttöön otetun nettipalvelun kautta.

Tonttipalvelut on tuonut tonttitarjonnan helpommin saavutettavaksi (vapaat tontit kartalle). Tonttitarjontaa täydennetään ja monipuolistetaan sekä tehdään laadullista tarkastelua sekä markkinoidaan tontteja asukkaille- ja yrityksille.

Metsien käyttöä ja hoitoa ohjaa kaupungin uudistettava metsästrategia, joka ohjaa metsänhoitoa 2040-luvun alkuun saakka. Taajamametsien hoito- ja käyttösuunnitelma päivitetään vuonna 2024 sekä haetaan tälle maisematyöluvat.

Strategiset ja toiminnalliset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä	Tavoite 2024	Mittarit	Toteuma
1. Asukaslähtöinen, palveleva ja hyvinvoiva kaupunki			
1.3 Kaupunkikeskustan ja taajamien sekä maaseudun elinvoimaisuus	Ajantasaiset yleis- ja asemakaavat (kaavoituskatsaus) sekä monipuolinen tonttitarjonta	Tonttitarjonta (määrä, laatu, ajantasaisuus), markkinointitoimenpiteet Kerimäen taajama- asemakaavan suunnittelutilanne Strategisen yleiskaavan suunnittelutilanne KOHU-valmistelun tilanne Maapoliittisen ohjelman ohjausryhmätyön käynnistäminen Kaavatilanteen saattaminen lainmukaisesti ajantasaiseksi.	Tonttimarkkinointia on tehty aktiivisesti mm. asuntomessut ja muut markkinointikanavat, Nälkälinnanmäki sekä huutokauppa.comissa olleet kiinteistökohteet. Kerimäen taajama- asemakaavaluonnos on valmistumassa sekä strateginen yleiskaava vuoteen 2040 etenee hyväksymiskäsittelyyn syksyllä. Strategisesta yleiskaavasta on saatu Etelä-Savon ELY- keskuksen kaavoituspalkinto sekä samalla palkinto tuli hyvästä työtimistä ja laadukkaasta kaavatyöstä kaupungin kaavoituspalveluissa. Kiinteän omaisuuden hankinta- ja luovutusohje on hyväksytty teknisessä lautakunnassa huhtikuussa. Maapoliittisen työryhmän perustaminen on ohjelmassa syyskaudella. Kaavatöitä edistetään kaavoitusohjelman mukaisesti ja käytettävissä olevien resurssien puitteissa.
1.6 Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö sekä hyvä johtaminen	Strategian toteuttaminen kvartaalitasolla Säännölliset sisäiset palaverit Työhyvinvoinnista sekä osaamisesta huolehtiminen. Tiimitoiminnan vahvistaminen.	Mittari: kehityskeskustelujen toteutuma-%	Maankäyttöpalveluiden kehityskeskustelut on käyty keväällä 2024. Toimialoitain ja tulosyksiköittäin pidetään säännölliset palaverit tiedonkulun varmistamiseksi. Koulutuksia ja webinaareja suositellaan vahvasti, koska teknisellä toimialalla lainsäädännön muutokset ja ohjelmistovaihdokset edellyttävät ammattitaidon jatkuvaa ylläpitoa. Työhyvinvointitoimintaa ja tiimitoiminnan vahvistamista on ollut.

3. Vetovoimainen koulutus- ja kulttuurikaupunki

3.1 Teknologiapuisto Nohevan vahvistaminen kaupungin elinvoimaisuuden veturiksi	Teknologiapuiston maankäyttöhankkeiden edistäminen	Kaupungin omistamien alueiden asemakaavan valmiusaste Kaupungille Andritz Oy:ltä hankittujen alueiden asemakaavan valmiusaste	Lisämaakauppa Andritz Oy:n kanssa on tehty lokakuussa 2023 sisältäen myös entisen ruokalarakennuksen, jota ei ole vielä purettu. Kuitulaboratorion laajennuksen asemakaava vahvistui toukokuussa 2024. Elinvoimapaalvelut on laatimassa alueelle masterplania hankerahoituksella, jossa alueen toimijoiden näkemyksiä alueen kehittämisestä otetaan huomioon.
---	--	--	---

4. Helposti saavutettava Savonlinna

4.8 Digitalisaatiolla ja automatisoinnilla säästöjä ja parempaa palvelua	Kaupungin uudet kartta-, suunnittelu- ja rekisteriohjelmistot saadaan käyttöön 1.1.2025 mennessä maankäyttöpalveluissa ja rakennusvalvonnassa	Palautteiden ohjautuminen keskitettyihin sähköposteihin, käyttöaste Karttapalvelun valmiusaste Tietojen toimittaminen RYHTI:iin valmiusaste KATTI-hankkeen valmiusaste	Keskitetetyt sähköpostit ovat käytössä, mikä parantaa asiakaspalvelua, koska asiakasvastaukset edellyttävät monesti myös yhteistyötä esimerkiksi rakennusvalvonnan kanssa sekä arkistotietojen tarkistamista, eikä asiakasneuvontaa voida yleensä antaa suoraan puhelimitse. Kaupungin uusi karttapalvelu on otettu sisäiseen käyttöön. Uusi ohjelmisto on käytössä maankäyttöpalveluissa ja rakennusvalvonnassa. Kaupungilla on valmiudet toimittaa tiedot rakennusvalvonnasta ja kaavoista SYKEN ylläpitämään rakennetun ympäristön tietojärjestelmään (RYHTI). Kaavadiigihanke (KATTI) on pääosin valmis, tietoja vielä tarkistetaan. KATTI-hankkeessa on saatu pääosa vanhasta kaava-aineistosta siirrettyä uusiin ohjelmiin, mikä helpottaa jatkossa aineiston ylläpitoa ja puuttuvien tietojen lisäämistä.
--	---	---	--

5. Saaristo, puhdas luonto ja ympäristö

5.1 Puhtaan veden ja ympäristön varjeleminen	Kaupungin omissa ja asiakkaiden maankäyttöhankkeissa ja niiden vaikutusten arvioinneissa otetaan huomioon luonto- ja ympäristöarvot	Luontoselvitysten määrä ja laatu Pilaantuneiden maiden kunnostushankkeiden valmiusaste Kalastusohjeiden ajantasaisuus, kokousten määrä Puhtaan energian maankäyttöhankkeiden valmiusaste	Kerimäen sisäjärvien osayleiskaavamuutoksen luontoselvitykset on pääosin saatu tehtyä, joten seuraavaksi kaavahanke voi edetä suunnitteluvaiheeseen. Myös muut luontoselvitykset on tehty omana työnä. Valtakunnallisesti luontoselvittäjistä on ollut pulaa, eikä ostopalveluita ole ollut saatavilla. Natura-selvitykset (saimaannorppa) on tilattava asiantuntijakonsultilta, mikä on hidastuttanut esimerkiksi Lehtiniemen kaavahanketta parilla vuodelle. Pilaantuneiden maiden selvitys- ja kunnostushankkeita on Ahertajantiellä (vanha kaatopaikka), Kirkkolahdessa (kerrostalotyömaa, Kipparinkatu) sekä Suutarniemessä (entinen venetelakka). Ahertajantien lisäselvityksiin tullaan saamaan valtionavustusta vuodelle 2025. Kalastusmääräykset on päivitetty keväällä 2023 sekä osallistuttu osakaskuntien kokouksiin sekä seurattu muutoksia kalastusmääräyksissä erityisesti saimaannorppa-alueilla. Itäväylän yrityspuiston Skartan ja Windan hankkeiden lupaprosessit on viety läpi sekä katu- ja hulevesijärjestelyjä rakennetaan kaupungin puoleisilla alueilla. Lupa-, tontti- ja kaavoitusneuvontaa on annettu myös muille aurinkoenergiayrityksille, mutta hankkeet eivät ole vielä realisoituneet.
5.2 Houkutteleva lähiluonto ja saaristo; monipuoliset järvenrantatontit ja rantarakentaminen, kansallinen kaupunkipuisto, Saimaan norppasaaristojen Unescon	Kansallisen kaupunkipuiston hoito- ja käyttösuunnitelmat	Yhteistyöverkoston käytännön toimenpiteet	Ympäristöministeriölle on jätetty kansallisen kaupunkipuiston hakemus maaliskuussa 2023. Ministeriö asetti hakemuksen nähtäville

maailmanperintökohteet, kansallispuistot ja muut luonnonsuojelualueet saimaannorppineen		Vuorovaikutustilaisuuksien ja maanomistakontaktien määrä Kansallisen kaupunkipuiston osa-alueiden hoito- ja käyttösuunnitelmat valmiusaste	huhti-kesäkuussa 2024 sekä tulee tekemään asiasta päätöksen syksyllä 2024 kaupungin hakemuksen pohjalta. Maankäyttö- ja rakennuslain mukainen hoito- ja käyttösuunnitelma voidaan laatia ministeriön päätöksen saatua lainvoiman. Alustava luonnos hoito- ja käyttösuunnitelman alueista ja suojeluarvoista on sisällytynyt hakemukseen.
	Monipuolisesti tarjolla järvenrantatontteja ja edellytyksiä rantarakentamiselle ml. matkailuhankkeet	Luontovaikutusten arviointien määrä Tonttitarjonnan määrä, laatu ja ajantasaisuus (erityisesti rantatontit), markkinointitoimenpiteet Poikkeamisluvat ja kaavamuutosten määrä (erityisesti rannoilla/matkailu)	Luontoselvitykset on tehty pääsääntöisesti omana työnä sekä Kerimäen sisäjärvien osayleiskaavan luontoselvitykset on saatu tehtyä kesän 2024 jälkeen. Saimaannorppaan kohdistuvien vaikutusten arvioinnissa on haastava saada tarjouksia, mikä viivästyttää hankkeita myös tulevaisuudessa. Kaavoitus sopimuksella käynnissä olevissa hankkeissa mm. Punkaharjun entinen metsäntutkimuslaitos ja MetsäWoodin tehtaalla laajennus edellytetään myös Natura arviointiselvityksiä, jotka ELY-keskus tarkistaa ja antaa lausunnot. Järvenrantatonttitarjontaa on lisätty (Suutarniemi) ja myös muita tontteja on hyvin tarjolla. Poikkeamisluvista on kysytty, mutta varsinaisia hakemuksia on tullut vähän. Taloudellinen tilanne vaikuttaa tonttikysyntään ja poikkeamislupien määrään.
	Kaupungin metsäomaisuuden suunnitelmallinen hoitaminen	Taajamametsien hoitosuunnitelman valmiusaste Maisematyölupien määrä Helmi- ja Metsokohteiden määrä	Taajamametsien ja talousmetsien hoitosuunnitelmat tulevat syksyllä hyväksymiskäsittelyyn.

		Metsästrategian valmiusaste	Metsästrategiatyötä ohjaamaan on perustettu työryhmä, joka koostuu maankäyttöpuolen metsä-, luonto- ja maisema-asiantuntijoista sekä on täydennetty ympäristöasiantuntijalla. Helmi-ohjelmaan soveltuvia kohteita on kartoitettu sekä vuokrattu kaupungin alueita mm. Lehtiniemen rannan perinnebiotoopit ja liito-oravametsät.
--	--	-----------------------------	---

Toimitilapalvelut

Toimiala	TEKNINEN TOIMIALA
Toimielin	Tekninen lautakunta
Tulosalue	430 Toimitilapalvelut
Vastuuhenkilö	Kiinteistöjohtaja Jukka Oikari

Palvelusuunnitelman kuvaus

Tuottaa rakennusten käyttäjille keskitetyt kiinteistöpalvelut. Tuottaa keskitetyt ruoka- ja siivouspalvelut. Asuntotoimi tekee asukasvalinnat kaupungin suoraan omistamiin vuokra-asuntoihin sekä valvoo vuokralatoyhtiöiden asukasvalintoja.

Palvelujen kehittämissuunnitelma

- Kiinteistökannan sopeuttaminen kaupungin palvelurakenteeseen ja elinkaarikustannusten huomioiminen investointien suunnittelussa ja toteutuksessa
- Kiinteistöjen ylläpidon ja huoltotoiminnan kehittämisen jatkaminen ylläpitokustannusten minimoimiseksi yhdessä huoltoyhtiöiden kanssa
- PTS-suunnitelmien vaatimien toimenpiteiden ja korjaustoiminnan toteuttaminen ja kehittäminen investointiohjelman mukaisesti
- Liikunta- ja virkistyspaikkojen kunnostaminen ja uusiminen huomioiden uusi strategia kuntalaisten viihtymisen sekä matkailun ympärivuotistamisen osalta.

Strategiset ja toiminnalliset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä	Tavoite 2024	Mittarit	Toteuma
---------------------------	--------------	----------	---------

1. Asukaslähtöinen, palveleva ja hyvinvoiva kaupunki

1.3 Kaupunkikeskustan ja taajamien sekä maaseudun elinvoimaisuus	Palvelukiinteistöjen, koulut ja päiväkodit palveluverkon mukaiset korjaustyöt. Uusien palveluiden kehittämishankkeiden eteenpäin vieminen mm. uusi liikuntakeskus Matkailutoiminnan ympärivuotistaminen liikuntatilojenkin kautta, hankesuunnitelman eteenpäinvieminen, sisältäen monipuoliset liikuntamahdollisuuden mm. pallopelit, keilaus, voimistelu yhdessä elinkeinotoimen kanssa.	Kohteita ei ole käyttökiellossa turvallisuuden takia. Uuden monipuolisen liikuntakeskuksen hankesuunnitelma 2024 aikana	Hankesuunnitelma uudesta liikuntahallista on työn alla Korjausohjelma hyväksytty teknisessä lautakunnassa
1.6 Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö sekä hyvä johtaminen	Strategian toteuttaminen kvartaalitasolla Säännölliset sisäiset palaverit Työhyvinvoinnista sekä osaamisesta huolehtiminen. Tiimitoiminnan vahvistaminen.	Mittari: kehityskeskustelujen toteutuma-%	Eläköityvien tilalle täyttöluvat on Yt neuvotteluiden takia hidastuneet Kehityskeskustelut käydään 2024 aikana

2. Yritysystävällinen toimintaympäristö

2.1 Parannetaan yritysten toimintaedellytyksiä ja otetaan käyttöön yhden luukun palveluperiaate	Vapaiden tilojen markkinointi yrityksille yhdessä elinkeinotoimen kanssa	Vuokrattujen tai myytyjen kiinteistöjen m2 -määrä.	Yhteinen markkinointivalmistelu meneillään elinkeinotoimen kanssa
---	--	--	---

5. Saaristo, puhdas luonto ja ympäristö

5.1 Puhtaan veden ja ympäristön varjeleminen	Uusiutuvan energian kuten aurinkopaneelien käytön lisääminen	Aurinkojärjestelmien lukumäärä kW ja arvioitu vuosisäästö kWh	Aurinkopaneelien sijoitetaan uudiskohteisiin ja vanhojen kiinteistöjen järjestelmien kartoitus menossa.
--	--	---	---

6. Tasapainoinen kuntatalous

	Kiinteistöjen tehostamis- ja määrän vähentämissuunnitelma, mittari kerrosneliöiden määrä/asukas	Tavoite vähentää käytössä olevia tiloja 10% vuoteen 2025 mennessä	Realisointisuunnitelman mukaisesti kohteita on myynnissä. Markkinatilanne ei ole ollut hyvä ja ostotarjouksia ei kaikkiin myytävissä oleviin kohteisiin ole saatu. Jatketaan myyntiä ja markkinointia olemassa olevilla resursseilla.
--	---	---	--

Ruoka- ja siivouspalvelut

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Ruoka- ja siivouspalvelu tuottaa kaupungin varhaiskasvatuksen, koulujen sekä henkilöstön ruoka- ja siivouspalvelut. Ruokapalvelu hoitaa myös kaupungin edustusruokatarjoilut.

Strategiset ja toiminnalliset tavoitteet;

Ruoka- ja siivouspalvelu käyttää runsaasti paikallista lähiruokaa sekä ostaa paikallisia palveluja, mm. ruokien kuljetuksen, siivousaineet, siivouslaitteita sekä suurkeittiö- ja siivouslaitteiden huollot. Ulkoisten palvelujen ostot työllistävät vuodessa 10-11 henkeä paikallisissa yrityksissä.

Ruokapalvelu käytti vuonna 2022 raaka-aineisiin 1,309 milj. euroa. Tästä ns. lähiruokaa on noin 270 000 euron arvosta. Eli leipomotuotteita, marjoja, perunaa, vihanneksia, omenia, kalaa ja pieni erä paikallista lihaa. Kaikki käytettävät lihatuotteet ovat kotimaisia. Ostaisimme enemmän lähituotteita, mutta valitettavasti suurkeittiöille ei ole tarjolla alueella kohtuuhintaisia lähituotteita. On tehty paljon yhteistyötä mm. kotimaisen kalan suhteen ja yhdessä kehitetty haukimureke, joka valmistetaan Oravissa. Maitotaloustuotteet ostetaan Valiolta. Savonlinnan alueella on myös maitotiloja, joiden maito kuljetaan Valion meijeriin ja sieltä osa maitotaloustuotteina Savonlinnan alueelle takaisin.

Tavoite on tuottaa niin ruoka- kuin siivouspalvelut kustannustehokkaasti, sekä sopeuttaa toiminta vastaamaan muuttuneita olosuhteita.

Kriittinen menestystekijä	Tavoite 2024	Mittarit	Toteuma
1. Asukaslähtöinen, palveleva ja hyvinvoiva kaupunki			
1.3 Kaupunkikeskustan ja taajamien sekä maaseudun elinvoimaisuus	Tuotetaan lain vaatimat ruokapalvelut koulujen ja päiväkotien asiakkaille mahdollisimman kustannustehokkaasti ja ravitsemussuosittelusten mukaan. Siivotaan kaupungin kiinteistöt kustannustehokkaasti. Käytetään paikallisia raaka-aineita, kuten ennen: järvikalassa, marjat, perunat, juurekset ja salaattit.	Tuotettujen aterioiden lkm ja siivottujen neliöiden lkm, sekä kustannus per ateria ja siivottu neliö Asiakastyytyväisyyden mittaaminen Siivouksen mitoituksen tarkentaminen	Keskuskeittiösuunnitelmaa jatketaan. Vuoden 2025 toiminta- ja henkilöstösuunnitelma on tehty, mikäli Karpalon keittiöstä siirrytään pois. Sivistystoimen kanssa tehty yhteistyötä, toimintoja tehostettu.
1.6 Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö sekä hyvä johtaminen	Strategian toteuttaminen kvartaalitasolla Säännölliset sisäiset palaverit Työhyvinvoinnista sekä osaamisesta huolehtiminen. Tiimitoiminnan vahvistaminen.	Mittari: kehityskeskustelujen toteutuma-% Mittari: koulutuspäivien määrä per työntekijä Mittari: Työlomien määrä per hlö	Kehitys- ja varhaisen puuttumisen keskusteluja on käyty runsaasti. Työnohjausta toteutetaan toimipaikoissa, joissa suurimpia muutoksia toiminnoissa. Ennakoivaa työkyvyn johtamista tehdään paljon, näin pyritään turvaamaan työntekijän työkyky ja selviytyminen työssä. Kesäkuun alussa järjestettiin koko henkilöstölle koulutuspäivä.

6. Tasapainoinen kuntatalous

	Uuden keskuskeittiön suunnittelun jatkaminen, koska keskittämällä saadaan kuluja hallittua. Tavoite, sairauslomia vähemmän per hlö/ vuosi. Isojen palvelukeittiöiden laitekannan uusiminen. On turvattava lain vaatimat ruokapalvelut kaupungissa, sekä keittiöiden kylmätilojen on täytettävä lain vaatimukset.	Ruokahävikin mittaaminen kg/ vuosi Sairauslomapäivien määrä per hlö pienemmäksi, mikäli saadaan kylmävalmistuskeittiö ja ergonomiaa paremmaksi.	Toimipaikoissa on lisätty yhdistelmätyötä ja yhteistyötä ruoka- ja siivouspalvelun henkilöstön keskuudessa. Ruokatuotantoprosesseja kehitetään ja ruokaohjeita vakioidaan kylmävalmistukseen sopiviksi uuden aluekeittiön toimintoihin tähdäten. Koko henkilöstön tyhyiltapäivä järjestettiin kesäkuussa.
--	---	---	--

Ympäristöterveydenhuolto

Toimiala	TEKNINEN TOIMIALA
Toimielin	Tekninen lautakunta
Tulosalue	460 Ympäristöterveydenhuolto
Vastuuhenkilö	Terveysvalvonnan johtaja Sampsa Kinnunen

Palvelusuunnitelman kuvaus

Ympäristöterveydenhuolto on ympäristöperäisten terveysriskien vähentämiseen, poistamiseen ja ehkäisemiseen tähtäävää toimintaa. Se on osa ennaltaehkäisevää perusterveydenhuoltoa, jossa riskit huomioon ottaen valvotaan viime kädessä ihmisen terveyteen vaikuttavaa elinympäristöä. Ympäristöterveydenhuoltoon kuuluvat terveydensuojelun, elintarvikkeiden, tupakkalain, nikotiinituotteiden ja eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonta sekä eläinlääkäripalvelut.

Itä-Savon ympäristöterveydenhuolto tuottaa alueelleen (Savonlinna, Enonkoski, Juva, Puumala, Rantasalmi, Sulkava) em. palvelut alueellisen ympäristöterveydenhuoltojaoston hyväksymän valvontasuunnitelman mukaisesti.

Palvelujenkehittämissuunnitelma

Uuden organisaation tapojen ja toimintojen omaksuminen sekä palveluiden ylläpito riittävällä tasolla koko toiminta-alue ja elinkeinoelämä huomioiden.

Strategiset ja toiminnalliset tavoitteet

Strategiset ja toiminnalliset tavoitteet määrittyvät vuoden 2024 henkilöstötilanteen ja joulukuussa 2023 hyväksyttävän valvontasuunnitelman perusteella

Kriittinen menestystekijä	Tavoite 2024	Mittarit	Toteuma
---------------------------	--------------	----------	---------

1. Asukaslähtöinen, palveleva ja hyvinvoiva kaupunki

1.6 Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö sekä hyvä johtaminen	Strategian toteuttaminen kvartaalitasolla Säännölliset sisäiset palaverit Työhyvinvoinnista sekä osaamisesta huolehtiminen. Tiimitoiminnan vahvistaminen.	Mittari: kehityskeskustelujen toteutuma-%	Johtamisen resurssipulan takia kehityskeskustelut vielä aloittamatta. Pyritään järjestämään 3Q aikana. Eläinlääkinnässä pidetty säännöllisesti viikkopalaveriteams. Terveysvalvonnassa tiimipalaverikäytäntö vakiintunut, mutta koko yksikön palaverit vähäisiä.
--	---	---	---

6. Tasapainoinen kuntatalous

	Selvitys uuden eläinlääkintähuoltolain mukaisten asiakasmaksujen tasosta ml. muut, kuin lakisääteiset palvelut.	Lainmukaisen maksutaksan uudistamisen valmiusaste %	Lainsäädäntöuudistus siirtyi ja tulee voimaan 1.1.2026. Lakiuudistuksen edellyttämä selvitys on aloitettu, mutta omien sekä yksityisten palveluntuottajien tarjoamien
--	---	---	---

			palveluiden yksityiskohtainen selvitys, omien lakisääteisten palveluiden ylittävien palveluiden markkinaehtoinen hinnoittelu sekä toiminnan sopeuttaminen vaatii lisäresurssia. Valmiusaste 5 %.
--	--	--	--

Savonlinnan Vesi

Toimiala	TEKNINEN TOIMIALA
Toimielin	Tekninen lautakunta
Tulosalue	500 Savonlinnan Vesi
Vastuuhenkilö	Vesihuoltopäällikkö Esa Hinkkanen

Palvelusuunnitelman kuvaus

Talousveden tuotanto ja jakelu sekä jäteveden käsittely ja puhdistus.

Savonlinnan Vesi huolehtii toiminta-alueellaan asiakkaittensa vesihuollon järjestämisestä laadukkaasti, toimintavarmasti ja kohtuullisin kustannuksin.

Palvelujen kehittämissuunnitelma

Strategiset ja toiminnalliset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä	Tavoite 2024	Mittarit	Toteuma
---------------------------	--------------	----------	---------

1. Asukaslähtöinen, palveleva ja hyvinvoiva kaupunki

1.6 Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö sekä hyvä johtaminen	Strategian toteuttaminen kvartaalitasolla Säännölliset sisäiset palaverit Työhyvinvoinnista sekä osaamisesta huolehtiminen. Tiimitoiminnan vahvistaminen.	Mittari: kehityskeskustelujen toteutuma-%	Kehityskeskustelut pidetty.
--	---	---	-----------------------------

5. Saaristo, puhdas luonto ja ympäristö

5.1 Puhtaan veden ja ympäristön varjeleminen	Veden laatu vesistössä säilyy erinomaisena, eikä jätevedenpuhdistamoiden vaikutusta purkuvesistöön pysty toteamaan vesistötarkkailun tulosten perusteella.	Mittareina jätevedenpuhdistamoiden ympäristöluvut ja niissä mainitut puhdistetun jäteveden raja-arvot sekä purkuvesistöjen vesistötutkimukset. Näillä todetaan jätevedenkäsittelyn laatu ja vaikutukset ympäristöön.	Puhdistettujen jätevesien vaikutus purkuvesistöihin ei ole merkittävää. Purkuvesistöjen veden laadussa ei ole todettu merkittäviä muutoksia aikaisempaan. Pihlajaniemen jätevedenpuhdistamo Tarkkailupisteiden välillä ei ollut havaittavissa merkittäviä eroja vedenlaadussa tai ravinnepitoisuuksissa. Näkösyvyys oli jonkin
--	--	--	---

		verran keskimääräistä matalampi, mikä voi johtua kevään tavanomaista runsaammasta valumasta. Alus- ja päällysveden kokonaistypen pitoisuudet olivat välillä 430...460 µg/l ja kokonaisfosforin pitoisuudet välillä 6...15 µg/l. Happitilanne oli hyvä, päällysveden hapen kyllästysaste oli välillä 88...93 % ja alusveden välillä 87...90 %. Hygieniabakteerien pitoisuudet olivat kaikilla tarkkailupisteillä matalat, ollen välillä 0...4 pmy/100 ml. Aiempien vuosien vastaavaan ajankohtaan verrattuna ei ollut havaittavissa merkittäviä muutoksia vedenlaadussa tai ravinnepitoisuuksissa. Jätevedenpuhdistamon vaikutusta ei ollut havaittavissa alapuolisissa tarkkailupisteissä verrattuna taustapisteeseen. Savonrannan jätevedenpuhdistamo Kaikilla tarkkailupisteillä aistinvaraiset havainnot olivat yhteneväiset veden ollessa lievästi kellertävää (LKE), kirkasta (K) ja hajutonta (H), ainoa poikkeama oli tarkkailupisteen Jokilahti 023 alusveden lievä maan/turpeen haju (LMT). Päällys- ja alusveden lämpötiloissa ei ollut eroja, lämpötilat olivat välillä 3,3...3,9 °C. Hygieniabakteereja todettiin tarkkailupisteillä joko vähäinen määrä, 3...5
--	--	--

			pmy/100 ml, tai ei lainkaan. Väriluku oli kaikilla tarkkailupisteillä hieman tavanomaista korkeampi, 63...70 mg Pt/l, mikä todennäköisesti johtuu kevään normaalia suuremmasta valunnasta. Tarkkailupisteellä Jokilahti 023 alusvedessä todettiin selvästi tavanomaista korkeampi kokonaisfosforin pitoisuus 48 µg/l, fosfaattifosforin pitoisuus oli tavanomaisella tasolla, 3 µg/l. Muutoin vedenlaadussa ja ravinnepitoisuuksissa ei todettu merkittäviä eroavaisuuksia taustapisteen ja purkupaikan alapuolisten tarkkailupisteiden välillä. Vedenlaatu ja ravinnepitoisuudet eivät myöskään muutoin poikenneet edellisten vuosien vastaavan ajankohdan tasosta. Happitilanne oli kaikilla tarkkailupisteillä erinomainen, hapen kyllästysaste oli välillä 89...94 %.
	Korjausvelan määrää vähennetään.	Saneerausvelan tarkistaminen viiden (5) vuoden välein.	Vuoden 2024 saneerausurakat käynnissä. - Karjalantie, Ainonkatu, Vipusenkatu ja Muurikinkuja - Kipparinkatu - Alasuontie

6. Tasapainoinen kuntatalous

	Selvitetään yhtiöittäminen kustannustehokkuuden, läpinäkyvyyden ja itsekannattavuuden selvittämiseksi	Yhtiöittäminen toteutuu ja sillä saavutetaan kustannustehokkuutta. Yhtiön toiminta alkaa 1.1.2026.	Kaupunginvaltuusto päättänyt jatkoselvityksen teettämisestä 10.6.2024. Jatkoselvitys tilattu.
--	---	--	---